

RETRAT D'UN GENI UN EMIGRANT DE FAMA MUNDIAL

PERFIL

Una vida intensa

■ Xavier Cugat i Mingall (Girona, 1900-Barcelona, 1990) va néixer a la plaça de l'Oli de Girona. Als quatre anys va marxar cap a Amèrica amb tota la família, que s'establí a l'Havana. El 1906 començà a tocar el violí. Debutà com a primer violí el 1911 amb l'Orquestra Simfònica del Teatro Nacional de la Habana. El 1912 arribà

a Nova York. Amb 26 anys participà en la primera pel·lícula: *The merry widow* i l'any següent, a Los Angeles, va fer de caricaturista. El 1918 es casà amb la Rita Montaner, el 1928 amb Carmen Castillo, el 1937 amb Lorraine Allen, el 1950 amb Abbe Lane i el 1966 coneixia la seva darrera dona, Charo Baeza.

Amor americà. Xavier Cugat estudia una partitura amb la cantant i ballarina Abbe Lane, amb qui es va casar.

El somni ameri...

Xavier Cugat passà de ser un nen emigrant a encarnar el somni americà i de la mà d'un petit violí a formar part de l'"star system" més glamurós

JUDIT PUJADÓ
Girona

Mirant les fotografies que el mateix Xavier Cugat va seleccionar per il·lustrar l'autobiografia publicada als 81 anys, *Yo, Cugat*, el primer que crida l'atenció és el seu somriure. Que Cugat va ser un home feliç, no en queda cap dubte. Costa trobar imatges on el músic no aparegui esclafint una rialla.

Cugat va néixer amb el segle, la matinada de l'1 de gener del 1900, i mai no va perdre

l'esperança d'arribar a complir els cent anys. A qualsevol lloc on fos sempre recordava els seus orígens, aquesta plaça de l'Oli de Girona que ell recordava íntima, una prolongació de la pròpia casa on va néixer i on ara la reproducció de l'estrella que li està dedicada al Hollywood Boulevard asenyala. Confessaria que algunes matinades, ja vell, li agradava tornar a passejar per aquells carrers de la infància. La mare de Cugat era de Palafrugell, i el pare de Móra d'Ebre, però ell sempre va trobar en la seva pròpia manera de fer els trets bàsics del caràcter gironí. Quan Xavier Cugat tenia no-

més quatre anys son pare fou expulsat de l'estat espanyol per causes polítiques, i la família sencera es traslladà a Amèrica. Volien arribar a Mèxic, però l'espantós viatge en vaixell, que durà 45 dies, els va fer desistir i establiren la seva residència a l'Havana. Havien de començar de zero, com tots els emigrants, però gràcies a l'esperit emprendedor de la família, ben aviat se'n van sortir. Davant la casa on vivien, hi tenia l'establiment en Salvador Iglesias, un valencià que fabricava i venia violins i guitarres. Aquell ofici fascinà el petit Cugat, que es passava hores embadalit veient

El pitjor

HUMANOTS DE CARTRÓ

Els gegants de Cugat i la Musa no es poden visitar normalment. Per problemes diversos M. Carme i Raimon Ribas els han de guardar al menjador de casa seva. Fora bo que la ciutat els oferís un espai públic on aquestes dues figures, homenatge popular al músic gironí, tornessin a ser visibles.

JUDIT PUJADÓ

En companyia. M. Carme Ribas, amb els gegants a casa seva